

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
IV етап XXXIV Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури
м. Львів
2023 рік
Українська література
8 клас

I. Напишіть твір за однією з поданих тем (обсяг: 2–2,5 сторінки).

1. Феномен українського кобзарства й лірництва в історичній ретроспективі та сьогодні.
2. Автобіографізм творчості Тараса Шевченка.
3. *«Кожне слово нашої мови проспіване у Пісні»* (за віршами В. Голобородька).

(12 балів)

II. Назвіть твір та автора, послуговуючись художніми деталями.

1. Казка, шлях, вечір, місто тікає.
2. Щастя, гаї синіють, час, поле.
3. Пташки, вікно, веселая луна, гілкі.
4. Блакитна стрічка, хата, волосся, дорога.
5. Деревя, літа, щастя, серцю легше.

(5 балів)

III. Літературний бліц

1. Назвіть героїв українських історичних пісень.
2. У зв'язках з історичними реаліями розкрийте художні мотиви думи «Маруся Богуславка».
3. Дайте визначення художнього образу.
4. Назвіть композиторів, які писали музику на слова пісень Марусі Чурай.
5. Окресліть напрями діяльності Кирило-Мефодіївського братства.

(10 балів)

IV. Із погляду теоретика літератури

Опираючись на конкретні твори, виявіть особливості різновидів лірики: громадянська лірика, інтимна лірика, пейзажна лірика, філософська лірика.

(6 балів)

V. Літературний портрет

Пригадавши основні віхи життя митців (важливі події, збірки тощо), напишіть літературний міні-портрет (10–15 речень) Лесі Українки або Володимира Сосюри.

(5 балів)

VI. Лабораторія літературного критика

Виконайте системний аналіз художнього твору (проаналізуйте основні мотиви поезії, визначте жанрові особливості, проаналізуйте ключові художні образи й засоби художнього вираження).

Подорожник

*Стоїть при дорозі
хлопчатко в сорочці рваній:
– Я – подорожник,
прикладайте мене до рани.*

*Ідуть подорожні –
ніхто з них, ніхто з них не стане.
– Я – подорожник,
прикладайте мене до рани.*

*Враз – гальма завищали, і вовчим
оком сорочку прошито:
– Що тиняєшся, хлопче,
а чи, може, набридло жити?*

*І крізь сміх, мов крізь ножі,
хлопчик блідо ворушить губами:
– Я ж... подорожник,
прикладайте мене до рани...*

Іван Малкович

(12 балів)

Усього: 50 балів